

मिडिया विकास कोष प्रेस काउन्सिल नेपाल, सञ्चारग्राम, तिलगङ्गा, काठमाडौंको सूचना

(गोरखापत्र दैनिकमा मिति २०७८/०७/२९ मा प्रकाशित)

नेपालको मिडियालाई आधुनिकीकरण तथा व्यावसायिकरण गरी पत्रकारिता क्षेत्रको संस्थागत र गुणात्मक विकासका लागि मोफसलका विभिन्न सञ्चार माध्यम र पत्रकारहरूलाई सहायता प्रदान गर्ने उद्देश्यले २०५२ सालमा मिडिया विकास कोषको स्थापना भएको हो । स्वीकृत नीतिअनुसार कोषबाट विभिन्न सुविधाहरू उपलब्ध गराइँदै आएको छ । आ.व.२०७८/७९ को लागि कोषको स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम अनुसार पत्रकार र मिडियालाई देहायअनुसार सुविधा उपलब्ध गराइने भएकोले तल उल्लिखित शर्तको अधिनमा रही ३५ दिनभित्र मिडिया विकास कोष, प्रेस काउन्सिल नेपालमा निवेदन दिनुहुन सूचित गरिन्छ । संलग्न गर्नुपर्ने कागजातसहित विस्तृत विवरण काउन्सिलको वेबसाइट www.presscouncilnepal.gov.np बाट अध्ययन गरी निवेदन दिनुपर्नेछ ।

यस वर्ष सहयोग उपलब्ध गराइने क्षेत्र र अधिकतम सीमा

१. ल्यापटप खरिदमा अनुदान (४० प्रतिशत) : २० वटा (एक जिल्लामा एकवटाका दरले)
२. क्यामरा खरिदमा अनुदान (३० देखि ४० प्रतिशत) : ५ वटा
३. प्रेस स्थापना अनुदान : २ वटा
४. रेडियो स्थापना अनुदान : २ वटा
५. इन्टरनेट सुविधाबापत अनुदान : १४ जना (प्रत्येक प्रदेशबाट २ जनाका दरले)
६. लेखनवृत्ति (उल्लिखित विषयमध्ये कुनै एकमा) : २१ जना (प्रत्येक प्रदेशबाट ३ जनाका दरले)
७. स्नातकोत्तर तहमा सोधपत्र लेखन : ७ जना (प्रत्येक प्रदेशबाट १ जनाका दरले)

एक पत्रकार वा सञ्चारगृहबाट एकमात्र सुविधाको लागि आवेदन दिन सकिने छ । दुर्गम, स्थानीय सञ्चार माध्यम र यस अघि उपलब्ध नभएका जिल्लालाई पहिलो प्राथमिकता हुनेछ ।

माथि उल्लेखित निवेदन प्राप्त भई मूल्याङ्कनपश्चात सैदास्तिक सहमति दिइने र तत्पश्चात नीति, कार्यविधिअनुसार सुविधा उपलब्ध हुनेछ ।

सुविधा माग गर्ने पत्रकारले तोकिएका कागजातसहित विगत एक वर्षभित्र आफूले तयार गरी मिडियामा सम्प्रेषण गरेको समाचार सामग्री कम्तीमा २ वटा संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

माथि उल्लिखित सूचनासम्बन्धमा आवश्यक थप विधि, प्रकृया र संलग्न गर्नुपर्ने कागजात :

सहयोगको नीति एवं विधि :

- क) अफसेट प्रेस, स्वीकृत प्राप्त एफएम रेडियोका निमित्त अधिकतम ३ लाखसम्म अनुदान सहयोग उपलब्ध गराइने छ । यसरी उपलब्ध हुने रकममध्ये आधा रकम जडान गरी सञ्चालन भएपछि र बाँकी रकम त्यसको दुई वर्षपछि उपलब्ध हुनेछ ।
- ख) नेपाल पत्रकार महासङ्घका शाखाले स्थापना गर्ने सञ्चार केन्द्रको निमित्त आवश्यक उपकरण खरिदका लागि बढीमा रु. १ लाख ५० हजारसम्म आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराइने छ । सञ्चारकेन्द्र स्थापनाका लागि दिइएको अनुदान सहयोग दुरुपयोग हुन नदिन सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला प्रशासन कार्यालय र नेपाल पत्रकार महासङ्घ केन्द्रीय कार्यालयको सिफारिस अनिवार्य संलग्न हुनुपर्नेछ । यस्तो सुविधा एकपटक दिएपछि १० वर्षसम्म दिइनेछैन । एक आर्थिक वर्षमा दर्ता क्रमअनुसार बढीमा तीन वटासम्म शाखालाई अनुदान सुविधा दिइनेछ ।

- ग) पत्रकारहरूलाई २ लाखसम्मको सञ्चार उपकरणहरू (क्यामेरा, स्क्र्यानर, कम्प्युटर, ल्यापटपसमेत) खरिद गर्न एकमुष्टरूपमा सहयोग रकम उपलब्ध गराइने छ । १ लाखसम्मको सञ्चार उपकरणहरू (क्यामेरा, ल्यापटप खरिदमा ४० प्रतिशत, र सोभन्दा माथि बढीमा २ लाखसम्मको उपकरणका लागि ३० प्रतिशत अनुदान बराबरको रकम एकमुष्ट उपलब्ध गराइनेछ । यस्तो सुविधा एकपटक लिइसकेको १० वर्षसम्म उपलब्ध हुनेछैन । त्यसको लागि सम्बन्धित व्यक्तिले भ्याटको बिल पेस गर्नुपर्नेछ । उक्त रकम सम्बन्धित व्यक्तिको बैङ्क खातामाफर्त भुक्तानी दिइनेछ ।
- घ) अति दुर्गम क्षेत्र एवं दलित, महिला, अल्पसङ्ख्यक समुदाय साथै अपाङ्गता भएका पत्रकारले इन्टरनेट जडान गर्दा अधिकतम बीस हजारसम्म अनुदान उपलब्ध गराइने छ । यसरी रकम उपलब्ध गराउँदा एक वर्षमा ७ प्रदेशबाट बढीमा २/२ जनासम्म पत्रकारलाई यस्तो अनुदान उपलब्ध गराइने छ । पहिले यो सुविधा लिइसकेकालाई पुनः उपलब्ध हुनेछैन ।
- ङ) नयाँ स्थापना हुने रेडियोलाई दिने अनुदान बाहेकको हकमा सञ्चारमाध्यम कम्तिमा ३ वर्ष नियमित सञ्चालनमा रहेको र पत्रकारको हकमा कम्तिमा ५ वर्ष नियमित पत्रकारिता गरेको हुनुपर्नेछ ।
- च) लेखनवृत्तिको लागि प्रत्येक प्रदेशबाट तोकिएअनुसार प्रतिनिधित्वहुने गरी उपलब्ध गराइने छ ।
- छ) पत्रकार आचारसंहिता उल्लङ्घनको कारवाहीमा परेको २ वर्ष पूरा नभएका सञ्चारमाध्यम र पत्रकारहरूलाई अनुदान उपलब्ध गराइने छैन ।
- ज) यो सहयोग लिनका लागि कोषबाट सैद्धान्तिक स्वीकृति लिनुपर्छ ।
- झ) अनुदान सहयोग माग गर्ने सञ्चारमाध्यमहरूमा श्रमजीवी पत्रकार ऐन लागू भएको हुनुपर्नेछ ।
- ञ) एउटै जिल्लाका एकभन्दा बढी रेडियो वा अफसेट प्रेसलाई एक आ.व. मा सहयोग गरिने छैन । तर सहिद परिवार, दलित, महिला, अपाङ्ग, लोपोन्मुख वर्ग, पिछडिएको वर्गद्वारा सोही जिल्लामा रेडियो, प्रेस सञ्चालन गर्न वा क्षमता अभिवृद्धि गरी थप उपकरण खरिद गर्न प्रस्ताव आएमा थप एकलाई ब्याज अनुदान दिन सकिनेछ ।
- ट) सैद्धान्तिक सहमति पाएको ३ महिना भित्रमा सामान खरिद नगरेमा सहयोग प्रक्रिया बन्द गरिनेछ । उक्त समयमा कुनै कारणले सामान खरिद गर्न नसकिएमा आधार र प्रमाणसहित म्याद थपको लागि निवेदन प्राप्त भएमा बढीमा ३ महिना थप गर्न सकिने छ ।
- ठ) अनुदान रकम उपलब्ध गराउनुअघि यस कोषबाट अनुगमन एवं निरीक्षण गर्न/गराउन सकिने छ ।
- ड) अनुदान प्राप्त उपकरणको गलत प्रयोग नहोस् भन्ने उद्देश्यले अनुदान सहयोग उपलब्ध हुने बेलामा उक्त उपकरण आफूले पत्रकारिता क्षेत्रको प्रयोजनका लागि लिएको र कथंकदाचित त्यसको गलत प्रयोग गरेको पाइए त्यसको सार्वजनिक गर्न मन्जुर रहेको लिखित सम्झौता अग्रिम रूपमा गराउनुपर्नेछ ।

सहयोग उपलब्ध गराउने क्षेत्र र प्रक्रिया :

१) ल्यापटप खरिदका लागि अनुदान :

- क) मिडियाको प्रबर्द्धनको लागि ल्यापटप आवश्यक भएको हकमा खरिदको लागि बढीमा १ लाखसम्मको खरिदमा ४० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध हुनेछ ।
- ख) ल्यापटप खरिदको सैद्धान्तिक सहमतिको लागि सम्बन्धित मिडियाको सिफारिस, खरिद गर्ने ल्यापटपको लागत अनुमान, प्रेस कार्डको प्रतिलिपि, नेपाल पत्रकार महासङ्घको सिफारिससहित निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- ग) सैद्धान्तिक सहमति प्राप्त भएपश्चात खरिद गरी बिल पेस गरी अनुदान रकम भुक्तानि हुनेछ ।

२) क्यामेरा खरिदका लागि अनुदान :

- क) मिडियाको प्रबर्द्धनको लागि क्यामेरा आवश्यक भएको हकमा खरिदको लागि बढीमा २ लाखसम्मको खरिदमा अनुदान उपलब्ध हुनेछ । १ लाखसम्मको क्यामेरा खरिदमा ४० प्रतिशत, र सोभन्दा माथि बढीमा २ लाखसम्मको उपकरणका लागि ३० प्रतिशत अनुदान बराबरको रकम एकमुष्ट उपलब्ध गराइनेछ ।
- ख) पत्रकारितासम्बन्धी उपकरण खरिद गर्न चाहने पत्रकारले आफूले खरिद गर्न चाहेको उपकरणको कोटेशनसहित कोषसमक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- घ) सहयोग माग गर्ने पत्रकारले सम्बन्धित सञ्चारमाध्यमको सिफारिस पत्र, २ वर्षदेखि फोटोपत्रकार भएको प्रमाणसहित नेपाल पत्रकार महासङ्घको सिफारिस तथा सरकारी निकाय (सूचना तथा प्रसारण विभाग वा प्रेस रजिस्ट्रार)बाट जारी गरिएको फोटो पत्रकार परिचयको प्रतिलिपिसमेत पेस गर्नुपर्नेछ ।

- ड) निवेदन प्राप्त भएपछि आवश्यक छानबिन गरी सैद्धान्तिक सहमति प्राप्त भएपश्चात खरिद गरी बिल पेस गरी बढीमा २ लाखसम्मको उपकरणमा अनुदान सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।
- च) अनुदान सहयोग प्राप्त गर्नको निम्ति निजले उपकरण खरिद गरेको सक्कल बिल कोषसमक्ष पेस गर्नुपर्नेछ । सक्कल बिलको आधारमा प्रमाणित प्रति कोषमा अभिलेखको लागि राखिनेछ ।
- छ) एकवर्षमा एक जिल्लाका एकभन्दा बढी पत्रकार/फोटो पत्रकारलाई अनुदान सहयोग गरिनेछैन । एक जिल्लाबाट धेरै निवेदन आएमा पहिलो दर्ता भएको निवेदनकर्तालाई सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । तर सोही जिल्लाका सहिद परिवार, दलित, महिला, अपाङ्ग, लोपोन्मुख वर्ग, पिछडिएको वर्गद्वारा सहयोग माग गरी निवेदन आएमा थप एकलाई सहयोग गर्न सकिनेछ ।
- ज) फोटो पत्रकारको हकमा परिचय खुल्ने प्रमाण, कम्तिमा २ वर्ष नियमित पत्रकारिता गरेको अनुभवको प्रमाण र सम्बन्धित निकायबाट सिफारिस भएको समेत हुनुपर्नेछ ।

३) अफसेट प्रेस स्थापनाको लागि अनुदान :

- क) अफसेट प्रेस स्थापनाका निम्ति अनुदान सहयोग माग गरी निवेदन दिने प्रकाशन संस्था वा प्रकाशकले आफूले प्रेसमा लगानी गर्न चाहेको रकम, खरिद गर्न लाग्ने खर्च, प्रेस सञ्चालनको उद्देश्यसहितको प्रस्ताव र खरिद गरिने मालसामानको कोटेशन, नेपाल पत्रकार महासंघको सिफारिस, पत्रपत्रिका दर्ता र वर्गीकरणको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, प्रेस कार्डको प्रतिलिपि निवेदनसाथ संलग्न गर्नुपर्नेछ ।
- ख) अनुदान सहयोग माग गरी निवेदन दिने सञ्चारमाध्यम विगत ३ वर्षदेखि नियमित प्रकाशित भएको हुनुपर्नेछ ।
- ग) जिल्लामा पत्रपत्रिकाको साइजअनुसारको छपाई गर्ने प्रेस नभएको वा एउटा मात्र भएको अवस्थामा मात्र प्रेस स्थापनार्थ अनुदान दिइने छ ।
- घ) अनुदान सहयोग दिनका लागि उपकरण खरिद गरे/नगरेको निरीक्षण एवं अनुगमन हुनेछ । यसको लागि पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा र जिल्ला प्रशासन वा जिल्ला हुलाक कार्यालयको समेत सहयोग लिन सकिने छ ।
- ड) मालसामान खरिद गरिसकेपछि सोको बिल भरपाईहरू कोषसमक्ष पेश गर्नुपर्नेछ । कोषबाट अनुदान रकम सहयोग गर्ने संस्था वा व्यक्तिको बैङ्क खातामा पठाउनुपर्नेछ ।

४) एफएम रेडियो स्थापनाका लागि अनुदान :

- क) एफएम रेडियो स्थापनाका निम्ति नियमानुसार दर्ता भएका/स्वीकृति लिएका संस्थाले सहयोग माग गर्न सक्नेछन् ।
- ख) रेडियो स्थापनाको निम्ति सहयोग माग गर्ने संस्थाका सञ्चालकहरू मध्ये कम्तिमा पनि ५१% सदस्यहरू पत्रकार हुनुपर्नेछ । सबै सञ्चालकहरूको वैयक्तिक विवरण र नेपाली नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि, संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपिसहित संस्थाको उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमको प्रारूप किटान गरिएका कागजातहरू, आफूले आयोजनामा लगानी गर्न चाहेको रकम, आयोजना पूरा गर्न लाग्ने खर्चसहितका विवरणहरूको प्रस्ताव र खरिद गरिने मालसामानको कोटेशन, पत्रकारको हकमा प्रेस कार्डको प्रतिलिपि, नेपाल पत्रकार महासंघको सिफारिस निवेदनसाथ संलग्न गर्नुपर्नेछ ।
- ग) समाजको विकास, वातावरण, शिक्षा, स्वास्थ्य, संस्कृति एवं जनचेतना अभिवृद्धि तथा राष्ट्रियता, राष्ट्रिय अखण्डता र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको सुदृढीकरणमा योगदान पुग्ने सूचनामुलक सामग्रीलाई प्राथमिकता दिने जनसमुदायको हितलाई प्रवर्द्धन गर्ने र व्यापारभन्दा सेवाको उद्देश्यबाट सञ्चालन हुने गरी दर्ता भएका विद्युतीय सञ्चारमाध्यमलाई कोषले सहयोग उपलब्ध गराउने छ ।
- घ) एक जिल्लामा एकै प्रकृतिका र एउटै प्रसारण क्षेत्र भएका दुईवटासम्म रेडियो सञ्चालनमा रहेका रहेछन् भने त्यस्तो जिल्लामा स्थापना हुने रेडियोलाई अनुदान उपलब्ध हुने छैन ।
- ड) अनुदान सहयोग दिनका लागि उपकरण खरिद गरे/नगरेको निरीक्षण एवं अनुगमन हुनेछ । यसको लागि पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा र जिल्ला प्रशासन वा जिल्ला हुलाक कार्यालयको समेत सहयोग लिन सकिने छ ।

५) इन्टरनेट सुविधाका लागि अनुदान :

- क) अति दुर्गम क्षेत्र एवं दलित, महिला, अल्पसङ्ख्यक समुदाय साथै अपाङ्गता भएका पत्रकारले इन्टरनेट जडान गर्दा अधिकतम बीस हजारसम्म अनुदान उपलब्ध गराइने छ । यसरी रकम उपलब्ध गराउँदा एक वर्षमा ७ प्रदेशबाट बढीमा २/२ जनासम्म पत्रकारलाई यस्तो अनुदान उपलब्ध गराइने छ । पहिले यो सुविधा लिइसकेकालाई पुनः उपलब्ध हुनेछैन ।

ख) यसको लागि सञ्चारमाध्यम कम्तिमा ३ वर्ष नियमित सञ्चालनमा रहेको र पत्रकारको हकमा कम्तिमा ५ वर्ष नियमित पत्रकारिता गरेको हुनुपर्नेछ । पत्रकार आचारसंहिता उल्लङ्घनको कारबाहीमा परेको २ वर्ष पूरा नभएका सञ्चारमाध्यम र पत्रकारहरूलाई यो सुविधा उपलब्ध हुने छैन । यसरी रकम उपलब्ध गराउँदा एक वर्षमा ७ प्रदेशबाट बढीमा २/२ जनासम्म पत्रकारलाई यस्तो अनुदान उपलब्ध गराइने हुँदा सो को लागि प्रमाणित हुने बिलसमेतका कागजात र नेपाल पत्रकार महासङ्घको सिफारिससहित निवेदन दिनु पर्नेछ ।

६. लेखन वृत्तिमा सहयोग गर्ने :

- क) कम्तिमा ३ वर्षदेखि नियमित पत्रकारिता गरिरहेका पत्रकारहरू मध्ये उपत्यकाबाहिर तथा दुर्गम क्षेत्रमा रही जनसरोकारका विषयमा नियमित समाचार सामग्री प्रवाह गर्ने प्रत्येक प्रदेशबाट बढीमा तीन जनामा नबढ्ने गरी पत्रकारलाई हरेक आर्थिक वर्षमा प्रतिव्यक्ति १५ हजार रुपैयाका दरले लेखनवृत्ति प्रदान गरिने छ । कुनै प्रदेशबाट लेखनवृत्तिका लागि निवेदन प्राप्त नभएको तर अन्य प्रदेशबाट तोकिएभन्दा बढी निवेदन परेको हकमा एक्काइस जनाको सीमाभित्र रही समितिको निर्णयबमोजिम उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
- ख) लेखनवृत्तिका लागि समाचार सामग्री प्रकाशन वा प्रसारण भएको सञ्चारमाध्यमको सिफारिस र जनचासोका विषयका ५ वटा प्रकाशित, प्रसारित समाचार सामग्रीसहित कोषसमक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ । विषय तोकी लेखनवृत्तिमा सहभागी हुन आव्हान गर्न सक्नेछ ।
- ग) लेखनवृत्तिका लागि प्राप्त निवेदन मध्येबाट समितिले उत्कृष्ट समाचार सामग्री छनौट गरी लेखनवृत्ति प्रदान गर्नेछ ।
- घ) लेखनवृत्ति प्रदान गर्दा दलित, जनजाति, महिला एवं मधेशी समुदायका पत्रकारलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
- ङ) लेखनवृत्ति प्रदान गर्दा लेखनवृत्ति प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि मात्र तोकिएको रकम भुक्तानी गरिने छ । यस्तो प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।
- च) लेखनवृत्तिको हकमा देहायका मध्ये कुनै एक सन्दर्भमा अनुसन्धानमूलक समाचार सामग्री तयार गरी सोको प्रति साथै उक्त अनुसन्धानमा आधारित लेख (Article) कुनै सञ्चार माध्यममा सम्प्रेषित गरेको सामग्रीसहित निवेदन दिनुपर्नेछ ।

१. पत्रकार आचारसंहिता पालनाको अवस्था (छापा, रेडियो, टेलिभिजन, अनलाइन)
२. कोरोना(कोभिड-१९) महामारीले मिडियामा परेको असर/प्रभाव
३. पोष्ट कोभिड र पत्रकारिता
४. प्रदेशमा पत्रकारिताको अवस्था (विभिन्न प्रदेश)
५. मिडिया व्यवस्थापन
६. पत्रकारितामा भाषा, शैली
७. श्रमजीवी पत्रकारको अवस्था
८. युट्युबसहित सामाजिक सञ्जालको मिडियामा प्रभाव
९. विधागत पत्रकारिताको अवस्था, प्रवृत्ति
१०. पत्रकारिताको विकासको लागि नीतिगत एवं कानुनी सुधार
११. प्रेस काउन्सिल नेपालको अनुगमन र चुनौती
१२. मिडिया विकास कोष र पत्रकारिताको विकासमा यसको भूमिका
१३. मिडियामा लैङ्गिक सवाल
१४. स्वरोजगारमूलक सञ्चार माध्यम प्रवर्द्धनको उपाय
१५. मिडियामा राष्ट्रिय सवाल

७. सोधपत्र लेखनमा सहयोग गर्ने :

स्नातकोत्तर अध्ययनरत पत्रकारिता विषयमा (विशेषगरी ग्रामीण विकास तथा पत्रकार आचारसंहिता र पत्रकारितासँग सम्बन्धित विषयमा) सोधपत्र (थेसिस) लेखनका लागि प्रस्ताव आएमा प्रत्येक प्रदेशबाट प्रतिनिधित्व हुने गरी एक आर्थिक वर्षमा बढीमा सात जनासम्म पत्रकारिता क्षेत्रका विद्यार्थीलाई सहयोग गर्ने । कुनै प्रदेशबाट सोधपत्र लेखनको लागि निवेदन प्राप्त नभएको तर अन्य प्रदेशबाट एकभन्दा बढी निवेदन परेको हकमा सात जनाको सीमाभित्र रही समितिको निर्णयबमोजिम उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

- क) विश्वविद्यालयहरू अन्तर्गत रहेको पत्रकारिता विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीलाई स्नातकोत्तर तहमा (विशेषगरी ग्रामीण पत्रकारिता तथा पत्रकार आचारसंहिता) शोधपत्र तयार गर्न २५ हजार रुपैयाँसम्म आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

- ख) शोधपत्रका लागि सम्बन्धित क्याम्पसमा पेस भएको स्वीकृत प्रस्ताव र सोअनुसारको सिफारिस पेस हुनुपर्नेछ ।
- ग) सहयोग गर्दा पत्रकारिता अध्ययनरत प्रदेशगत प्रतिनिधित्व हुनेगरी गरिब, जेहेन्दार, दलित, जनजाति, महिला एवं मधेशी विद्यार्थीहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- घ) शोधपत्र लेखन सहयोग वर्षमा बढीमा सातजना विद्यार्थीलाई उपलब्ध गराइनेछ ।
- ङ) निवेदनमा शोधपत्रसम्बन्धी कार्ययोजना र आवश्यक अनुमानित खर्च र नागरिकताको प्रतिलिपिसमेत पेस गर्नुपर्नेछ ।
- च) स्वीकृत भएको बढीमा २ वर्षभित्र सम्पन्न गरी पेस गर्नुपर्ने र सार संक्षेप प्रस्तुतिकरणसमेत गर्नुपर्नेछ । अन्यथा सहयोग रकम भुक्तानी हुने छैन ।
- छ) स्नातकोत्तर तह दोस्रो सेमेष्टरसम्ममा द्वितीय श्रेणीमा उत्तिर्ण भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

□ □